

ภาคผนวก ก

เครื่องมือการวิจัย

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรม
2. แบบสัมภาษณ์
3. แบบบันทึกการอภิปรายกลุ่มสนทนา
4. แบบสอบถาม การวิจัยเรื่องรูปแบบการส่งเสริมคุณแห่งชาติ

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรม

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรม ฉบับนี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 สภาพคุณธรรมในสังคมไทย

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวท่าน และเขียนข้อความในช่องว่างที่เว้นไว้

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง
2. อายุ..... ปี
3. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

☐ 1. ผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำงานด้านส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม	☐ 2. ศิลปินแห่งชาติ
☐ 3. ผู้แทนองค์การศาสนา	☐ 4. ผู้แทนสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด
☐ 5. ผู้แทนเยาวชน	☐ 6. ผู้แทนหน่วยงานเครือข่ายคุณธรรม
☐ 7. ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ	☐ 8. ผู้แทนภาคเอกชน
☐ 9. ผู้แทนภาคประชาชน	☐ 10. สื่อมวลชน
4. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ 1. มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	☐ 2. มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า
☐ 3. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	☐ 4. ปริญญาตรี
☐ 5. ปริญญาโท	☐ 5. สูงกว่าปริญญาโท

ตอนที่ 2 สภาพคุณธรรมในสังคมไทย

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับสภาพคุณธรรมในสังคมไทยที่เป็นอยู่ และที่ควรจะเป็น ตามความคิดเห็นของท่าน

คุณธรรม	น้อย ← → มาก					น้อย ← → มาก				
	สภาพที่เป็นอยู่					สภาพที่ควรจะเป็น				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. พุดอย่าง ทำอย่าง										
2. ซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่ ไม่คดโกงหรือ ฉ้อราษฎร์บังหลวง										
3. โกหกหรือปกปิดข้อเท็จจริงเพื่อความอยู่ รอดของตนเอง										
4. ทำงานโดยมีความเชื่อว่า “ซื่อกินไม่หมด คดกินไม่นาน”										
5. ละอายที่จะไม่ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา										
6. ไม่ดีโพธิ์พายเมื่อได้รับความเดือดร้อน										
7. ควบคุมอารมณ์ได้เมื่อมีเหตุการณ์ที่ไม่ เป็นไปตามความคาดหวัง										
8. แสดงอาการรำคาญและหงุดหงิดเมื่อต้อง อยู่กับคนที่ไม่ชอบ										
9. ยับยั้งจิตใจต่อสิ่งที่ย้ายไปในทางที่ผิด										
10. ไม่แสดงอาการโกรธ เมื่อถูกตำหนิหรือ วิจารณ์ด้วยถ้อยคำที่รุนแรง										
11. ทำงานจนสำเร็จถึงแม้มีอุปสรรค										
12. หยุดทำงานเมื่อรู้สึกท้อหรือเหนื่อย หน่าย										
13. ปรับตัวได้เมื่อพบกับสถานการณ์ที่ กดดัน										
14. ไม่ตอบด้วยถ้อยคำหรืออาการต่อคำเย้ย ยัน เสียดสี										

น้อย ←————→ มาก   น้อย ←————→ มาก

คุณธรรม	สภาพที่เป็นอยู่					สภาพที่ควรจะเป็น				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
15. ใจเย็นและพยายามหาวิธีแก้ปัญหาให้กับคนรอบข้างที่พาลเกร										
16. ให้ทรัพย์สินของที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน										
17. เสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อให้สังคมมีความสุข										
18. อาสาสมัครทำงานที่ไม่ใช่หน้าที่ของคุณเพื่อประโยชน์ส่วนรวม										
19. บริจาคทรัพย์สินส่วนตัวให้กับผู้ที่ขาดแคลนอย่างสม่ำเสมอ										
20. ขอมเสียเวลาทำงานเพื่อช่วยเหลือเพื่อนฝูงและผู้อื่นที่ได้รับความเดือดร้อน										
21. ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของคุณที่มีต่อสังคม										
22. ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้อย่างถูกต้องเหมาะสม										
23. ขอมรับในผลการกระทำของตนเอง										
24. ปรับปรุงแก้ไขผลการกระทำที่ผิดพลาด										
25. ร่วมตรวจสอบปัญหาในสังคมเพื่อหาทางแก้ไข										
26. รู้ในสิ่งที่ตนเองทำว่าถูกหรือผิด										
27. ไม่หลงมัวเมาไปกับอบายมุข										
28. ตัดสินใจโดยไม่ใคร่ครองให้รอบคอบถี่ถ้วน										
29. มีสติไม่ประมาทในสถานการณ์คับขัน										
30. ใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผลในการตัดสินใจ										

น้อย ←————→ มาก   น้อย ←————→ มาก

คุณธรรม	สภาพที่เป็นอยู่					สภาพที่ควรจะเป็น				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
31. เป็นคน “หนักเอา เบาสู้ง”										
32. ทำงานให้สำเร็จโดยไม่เกียจคร้าน										
33. สามารถทำงานเสร็จเรียบร้อยก่อนเวลา กำหนด										
34. ยินดีที่จะทำงานมากกว่าคนอื่นเพื่อให้ งานของกลุ่มสำเร็จ										
35. ไม่พากเพียรเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เพิ่มเติม										
36. ปฏิบัติตนตามกฎข้อบังคับที่กำหนดไว้ เสมอ										
37. ขอมทำผิดระเบียบตามเพื่อน ๆ เพราะ ไม่อยากเป็นแกะดำ										
38. อ้างเหตุผลสนับสนุนเพื่อทำการฝ่าฝืน กฎระเบียบ										
39. ละเลยข้อห้ามเล็ก ๆ น้อย ๆ เมื่อมีโอกาส										
40. รู้และปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตน										
41. ใช้แรงงาน เวลา และทรัพย์สินอย่าง คุ้มค่า										
42. จับจ่าย ซื่อซื่อของในสิ่งที่จำเป็น										
43. ถนอม ซ่อมแซมสิ่งของให้สามารถ ใช้งานได้นานที่สุด										
44. ตักเตือนคนรอบข้างให้ช่วยประหยัดน้ำ ไฟ										
45. วางแผนการทำงานโดยใช้เวลาและ แรงงานน้อย แต่ได้ผลดี										
46. ใฝ่หรือชอบคุณผู้ให้ความช่วยเหลือ ทุกคนทั้งเด็กและผู้ใหญ่										

ความคิดเห็นอื่น ๆ

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพหรือปัญหาด้านคุณธรรมในสังคมไทยปัจจุบันอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม

3.1 คุณธรรมที่พึงประสงค์

คำชี้แจง กรุณาเรียงลำดับคุณธรรมที่ท่านจำเป็นต้องส่งเสริมอย่างเร่งด่วน 7 อันดับ สำหรับบุคคลแต่ละกลุ่ม 4 กลุ่ม คือ เยาวชน ประชาชน ข้าราชการ และภาคเอกชน โดยใส่หมายเลข 1 สำหรับคุณธรรมที่ท่านจำเป็นต้องส่งเสริมเป็นอันดับแรก และหมายเลข 2 – 7 สำหรับคุณธรรมที่ท่านจำเป็นต้องส่งเสริมลำดับต่อไป

เยาวชน	ประชาชน	ข้าราชการ	ภาคเอกชน
☐ ความซื่อสัตย์	☐ ความซื่อสัตย์	☐ ความซื่อสัตย์	☐ ความซื่อสัตย์
☐ การข่มใจ	☐ การข่มใจ	☐ การข่มใจ	☐ การข่มใจ
☐ ความอดทน	☐ ความอดทน	☐ ความอดทน	☐ ความอดทน
☐ การเสียสละ ละวางความชั่ว	☐ การเสียสละ ละวาง ความชั่ว	☐ การเสียสละ ละวางความชั่ว	☐ การเสียสละ ละวางความชั่ว
☐ ความรับผิดชอบ	☐ ความรับผิดชอบ	☐ ความรับผิดชอบ	☐ ความรับผิดชอบ
☐ การมีสติ สัมปชัญญะ	☐ การมีสติ สัมปชัญญะ	☐ การมีสติ สัมปชัญญะ	☐ การมีสติ สัมปชัญญะ
☐ ความขยันหมั่นเพียร	☐ ความขยันหมั่นเพียร	☐ ความขยันหมั่นเพียร	☐ ความขยันหมั่นเพียร
☐ ความมีวินัย	☐ ความมีวินัย	☐ ความมีวินัย	☐ ความมีวินัย
☐ การประหยัด	☐ การประหยัด	☐ การประหยัด	☐ การประหยัด
☐ ความกตัญญู กตเวที	☐ ความกตัญญู กตเวที	☐ ความกตัญญู กตเวที	☐ ความกตัญญู กตเวที
☐ ความสามัคคี	☐ ความสามัคคี	☐ ความสามัคคี	☐ ความสามัคคี
☐ ความพอเพียง	☐ ความพอเพียง	☐ ความพอเพียง	☐ ความพอเพียง
☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)	☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)	☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)	☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)
☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)	☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)	☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)	☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)
☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)	☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)	☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)	☐ อื่น ๆ (ระบุ.....)

คำชี้แจง กรุณาเลือกแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

แนวทางการส่งเสริมคุณธรรม	กลุ่มเป้าหมาย			
	เยาวชน	ประชาชน	ข้าราชการ	ภาคเอกชน
1. การจัดทำโครงการคุณธรรม 1.1 โครงการในสถานศึกษา เช่น ค่ายคุณธรรม ชนาكارความดี ศูนย์การเรียนรู้คุณธรรมต้นแบบ ฯลฯ 1.2 โครงการในภาครัฐ เช่น โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยการปฏิบัติธรรม โครงการธรรมะทัสนาจร โครงการราชการใสสะอาด ฯลฯ 1.3 โครงการในภาคเอกชน เช่น การจัดมุมสงบพบพระธรรม ในสำนักงาน การนั่งสมาธิ การอบรมธรรมะ ฯลฯ 1.4 โครงการในชุมชน เช่น โครงการส่งเสริมและพัฒนา ชุมชนคุณธรรม ศูนย์เรียนรู้แผนชีวิตชุมชน ตลาดนัดความดี ของดีในชุมชนของเรา ฯลฯ 1.5 โครงการโดยองค์กรทางศาสนา เช่น โรงเรียนพุทธศาสนา วันอาทิตย์ บรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน โครงการจัดตั้งศูนย์ อบรมจริยธรรมประจำมัสยิด ฯลฯ				
2. การสร้างเครือข่ายคุณธรรม เช่น ศูนย์เครือข่ายจัดการเรียนรู้คู่ คุณธรรมนำสู่เศรษฐกิจพอเพียง การตั้งชมรมส่งเสริมคุณธรรม โครงการเครือข่ายคุณธรรม “โครงการต้นกล้าความดี” ฯลฯ				
3. การบูรณาการในการเรียนรู้ เช่น โครงการครูพระ โครงการวิถี พุทธ หลักสูตรธรรมศึกษา ฯลฯ				
4. การใช้สื่อสร้างสรรค์เพื่อปลูกกระแสสังคม เช่น สื่อหนังสือ เล่มเล็กเพื่อส่งเสริมคุณธรรม สปอตร์โฆษณาเกี่ยวกับโครงการ คุณธรรมนำไทย รายการโทรทัศน์ “ดอกไม้งานสื่อสารความดี ” ฯลฯ				

แนวทางการส่งเสริมคุณธรรม	กลุ่มเป้าหมาย			
	เยาวชน	ประชาชน	ข้าราชการ	ภาคเอกชน
5. การรณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ปลูกฝัง จิตสำนึก โดยใช้ ดนตรี ศิลปะ ละคร ภาพยนตร์ วิทยู โทรทัศน์ ฯลฯ				
6. การยกย่องส่งเสริมคนดี เช่น โครงการสืบค้นความดี คนดีศรี สังคม แพนที่คนดี ฯลฯ				
7. การตั้งสัจจะอธิษฐานความดี เช่น โครงการเยาวชนไทย ทำดี ถวายในหลวง โครงการปณิธานทำความดีร่วมกัน ฯลฯ				
8. การอาสาสมัครช่วยเหลือสังคม เช่น การเข้าร่วมเป็น อาสาสมัครในมูลนิธิต่าง ๆ การจัดกิจกรรมนำพนักงาน อาสาสมัครดูแลผู้ด้อยโอกาส โครงการอาสาสร้างสื่อการเรียนรู้ ฯลฯ				
9 การปลูกฝังและเป็นแบบอย่างที่ดี				
9.1 การปลูกฝังและเป็นแบบอย่างที่ดีของครอบครัว เช่น การ ปฏิบัติตนให้มีคุณธรรมที่ดีของครอบครัว การส่งเสริมให้ ครอบครัวอบอุ่นเกื้อหนุนคุณธรรม การทำบุญชื้อในครัวเรือน ฯลฯ				
9.2 การปลูกฝังและเป็นแบบอย่างที่ดีของชุมชน เช่น การสร้าง เสริมคุณธรรมนำวิถีชุมชน การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ป่าชุมชน การ พัฒนาแหล่งเรียนรู้สู่ชุมชน ฯลฯ				
9.3 การปลูกฝังและเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม เช่น การมีผู้นำ ที่มีคุณธรรม ความเสมอภาคและความยุติธรรมในสังคม ฯลฯ				
10. การสอดแทรกคุณธรรมเมื่อชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เช่น การเทศนา การสันทนาธรรม การจัดกิจกรรมในวันสำคัญ ต่าง ๆ ฯลฯ				
11. กิจกรรมบำเพ็ญตนในทางศาสนา เช่น การทำบุญ การตัก บาตร การละหมาด การมิสซา ฯลฯ				
12. การร่วมงานประเพณีในชุมชน เช่น การเข้าร่วมประเพณี เข้าพรรษา การบวช การทำบุญกฐิน ฯลฯ				

แนวทางการส่งเสริมคุณธรรม	กลุ่มเป้าหมาย			
	เยาวชน	ประชาชน	ข้าราชการ	ภาคเอกชน
13. การออกกฎระเบียบข้อบังคับ เช่น การออกระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน/ หน่วยงาน จรรยาบรรณวิชาชีพ การกำหนดกฎระเบียบนโยบายสาธารณะ ฯลฯ				
14. การยกย่องส่งเสริมให้รางวัล เช่น มอบประกาศนียบัตร โล่ให้รางวัล ฯลฯ				
15. การจัดประกวดแข่งขัน เช่น การประกวดสื่อสร้างสรรค์เกี่ยวกับคุณธรรม การประกวด Talk Show ในโครงการรณรงค์ส่งเสริมร่วมกันทำความดี ฯลฯ				
16. การส่งเสริมการมีส่วนร่วม เช่น การจัดให้มีการประชุม การร่วมกันตัดสินใจ การรับรู้อาสาสมัครต่าง ๆ				
17. อื่น ๆ (ระบุ.....)				
18. อื่น ๆ (ระบุ.....)				

3.3 ปัจจัย หรือ เงื่อนไขในการส่งเสริมคุณธรรม

คำชี้แจง กรุณาเลือกปัจจัย หรือ เงื่อนไขในการส่งเสริมคุณธรรมที่ท่านพิจารณาเห็นด้วย โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยที่

5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	เห็นด้วย
3	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
2	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ปัจจัยหรือเงื่อนไขในการส่งเสริมคุณธรรม	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
1. ปัจจัยด้านครอบครัว					
1.1 ความเข้มแข็งของครอบครัว					
1.2 การอบรมเลี้ยงดู					
1.3 สิ่งแวดล้อมในครอบครัว					
2. ปัจจัยด้านองค์กรทางศาสนา					
2.1 การปลูกฝังและเผยแพร่ทางศาสนา					
2.2 การปฏิบัติตนตามศาสนา					
2.3 การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา					
3. ปัจจัยด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม					
3.1 สถานการณ์และค่านิยมในสังคม					
3.2 การเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้นำ/ชุมชน					
3.3 การรับรู้สื่อผ่านช่องทางต่าง ๆ					
4. ปัจจัยจากภาครัฐและภาคเอกชน					
4.1 การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมในวิชาชีพ					
4.2 การยกย่องเชิดชูเกียรติผู้ประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรม					
4.3 การจัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมคุณธรรม					
4.4 การประชาสัมพันธ์เผยแพร่คุณธรรม					

♥ ♥ ♥ ขอบพระคุณอย่างยิ่งที่กรุณาตอบแบบสอบถาม ♥ ♥ ♥

แบบสัมภาษณ์
รูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ผู้ให้สัมภาษณ์ชื่อ-----นามสกุล-----

วุฒิการศึกษา-----อาชีพ-----

ผู้สัมภาษณ์-----สถานที่-----

วันเดือนปี-----เวลา-----

ตอนที่ 2 ประเด็นสัมภาษณ์

2.1 ในอดีตจนถึงปัจจุบัน ปัญหาใดบ้างที่เป็นปัญหาสำคัญทางด้านคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทย

2.2 คุณธรรมจริยธรรมที่ควรส่งเสริมอย่างเร่งด่วนมีอะไรบ้าง

2.3 แนวทางในการส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมมีอะไรบ้าง

2.4 รูปแบบในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแห่งชาติควรเป็นอย่างไร ในประเด็นต่อไปนี้

1) การวางแผน

---

2) การจัดองค์การ

---

3) การจัดกิจกรรม

---

4) การจัดงบประมาณ

---

5) การประสานงาน

---

6) การมีส่วนร่วมของชุมชน

---

7) การมีเครือข่ายดำเนินงานคุณธรรมจริยธรรม

---

8) การประเมินผล

2.5 ปัจจัย/เงื่อนไขใดที่ส่งผลต่อการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

แบบบันทึกการอภิปรายกลุ่มสนทนา

เรื่อง รูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

สถานที่-----วันที่-----เวลา-----

1. ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

-----

2. วิทยากร

-----

3. ประเด็นการสนทนากลุ่ม

3.1 จงวิเคราะห์สถานการณ์การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแห่งชาติในประเด็นต่อไปนี้

- 1) จุดเด่น
- 2) จุดด้อย
- 3) โอกาส
- 4) อุปสรรค

3.2 รูปแบบในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแห่งชาติ ควรเป็นอย่างไรในประเด็นต่อไปนี้

- 1) การวางแผน
- 2) การจัดองค์กร
- 3) การจัดกิจกรรม
- 4) การจัดงบประมาณ
- 5) การประสานงาน
- 6) การมีส่วนร่วมของชุมชน
- 7) การมีเครือข่ายดำเนินงานคุณธรรมจริยธรรม
- 8) การประเมินผล

